

IBAN ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ.

Οὐδεὶς ἐκ τῶν πολλῶν δοκίμων ποιητῶν καὶ λογογράφων τῆς συγχρόνου ρωσικῆς φιλολογίας ἔτυχε παρὰ τῶν ξένων τοσαύτης προτιμῆσεως καὶ συμπαθείας, ὅσον κατέστη δημοτικὸς ἐν Γαλλίᾳ τε καὶ Γερμανίᾳ ὁ Ἰβάν Τουργένιεφ, πολιτογραφηθεὶς δι' ἀπειραρίθμων μεταφράσεων ἐν ταῖς ἐγγυρίοις φιλολογίαις. Τὰ πολυπληθῆ αὐτοῦ ἔργα ἀποτελοῦσι τὸν εὐγενέστερον στολισμὸν πάσης ἐνταῦθα οἰκογενειακῆς βιβλιοθήκης ὡς περιέχοντα θησαυροὺς ἀθανάτου καὶ ἀείποτε νεαζούσης ποιητικῆς καρδίας. Ἡ ἔξοχος τοῦ καλλιτέχνου δύναμις ἐγείρει τὸν ξένον ἀναγνώστην ἄνωθεν τῶν ἀσυνήθων αὐτῷ προσώπων καὶ πραγμάτων, διότι ἡ ποιητικὴ αὐτοῦ ἔμπνευσις πηγάζει πάντοτε ἐκ κοσμοπολιτικῆς πηγῆς, οἰκειοτάτη δέ τις πρὸς πάντας ἔκφρασις φωτίζει τὸ ξενότροπον τῶν χαρακτήρων, οὐς ἀνέδειξεν ὁ ἀρχέγονος ρώσικος πολιτισμὸς καὶ ὁ ὑπὲρ αὐτοῦ μάλιστα σύγχρονος ἀγών. Διπλοῦς καὶ συνεχῆς ἀγὼν ἐκράτει ἀγρυπνὸν τὸ ἀνίσυχον ἐκεῖνο πνεῦμα, σκληρῶς ἐπιτιθέμενον κατὰ τῆς ἀριστοκρατικῆς τοῦ ἔθνους του μερίδος, δι' ἐπιπλάστου γαλλικῆς μορφώσεως κεχρωματισμένης καὶ βαρβάρως κατὰ πολλῶν κοινωνικῶν πληγῶν ἀναισθητούσης, ἀπαρεσκόμενον δ' εἰς τὸν βίαιον τοῦ σκέπτεσθαι καὶ πράττειν μηδενιστικὸν τρόπον. Ἡ κτηνώδης τῶν χωρικῶν ἀμβλύτης διηγείρε τὴν γλυκυτάτην τοῦ ποιητοῦ συμπάθειαν, ἐκδηλωθεῖσαν διὰ γλώσσης πάντοτε τρυφερᾶς καὶ πατρικῆς καὶ οὐχὶ δι' αἰσθηματικῶν ἐπιφωνημάτων ἰδεώδους αὐτῶν ὑπερμάχου. Ἐξ ἰδιαιτέρας, νεανικῆς πιδανῶς κλίσεως αὐτοῦ πρὸς τὸν ἐσπερίον πολιτισμὸν ἐλάτρευε τῶν Γάλλων τὴν φιλοκαλίαν καὶ χάριν, ἐτίμα δὲ τῶν Γερμανῶν τὴν φιλοσοφικὴν ἐμβρίθειαν καὶ σοβαρότητα, πάντα ταῦτα ἀνταποκρινόμενα πρὸς τὰς ἰδίας διαθέσεις καὶ τάσεις τοῦ ποιητοῦ. Οὕτω κατὰ προτίμησιν διατρίβων τὸ πλεῖστον τοῦ χρόνου ἐν ταῖς χώραις ταύταις, ἰδιοποιήθη τῆς γλώσσης αὐτῶν καὶ διανοίας τοὺς ἐπιλέκτους θησαυροὺς καὶ οἶονε ὁ πεζενοῦτο τῆς ψυχρᾶς καὶ ἰδιορρυθμοῦ τῶν βορειοδυτικῶν κλιμάτων ἰδιοσυγκρασίας, ἀπομανθάνων νεανικούς του ἀγῶνας καὶ κρίνων τὰ πάτρια οὐχὶ πλέον ὡς Ῥώσος, ἀλλ' ὡς αὐστηρὸς τῶν πατρίων ἡθῶν καὶ πραγμάτων ξένος ἐπικριτής.

Ἄλλ' ἢ ἀπόστασις πάντοτε περιβάλλει τὴν πότριν ἡμῶν ἐστὶν διὰ

μαγευτικῆς τινος ἀγῆλης, ἔταν μάλιστα ὁ τῆς νοσταλγίας ὑποκάρδιος πόθος κυριεύει τῆς ἡμετέρας κρίσεως· οὐδὲ δύνανται ἄλλως νὰ ἐκτιμηθῶσιν αἱ ἄδικοι κρίσεις τοῦ συγγραφέως περὶ τοῦ μηδενισμοῦ, ὡς ἐπιδιώκοντος τὴν καταστροφὴν τοῦ καθεστῶτος. Τοιαῦται ἰδέαι προδικάλεσεν ἀληθινὴν καθ' ὅλην τὴν Ῥωσίαν διέλλαν καὶ πεισματώδη κατὰ τοῦ ἡμετέρου Συγ-

γγραφῆς καταφορὰν, ἣν αὐτὸς ἐθεώρησεν ὡς τὴν πικροτέραν ἀμοιβὴν εὐλικρινῶν πρὸς τὴν πατρίδα του ἐκδουλεύσεων, ἐνῶ τὰ ἔργα, ἐν οἷς ἀνέπτυξε μετ' ἀπαραιμύλου τέχνης τὰς ἰδέας ταύτας, ἐπεδοκιμάσθησαν καὶ κατέστησαν δημόδι παρὰ τοῖς ξένοις, παρ' οἷς ἐπεκράτουν ἀνερμη-νευτοὶ αἱ αὐταὶ ἰδέαι καὶ πεποιθήσεις. Ἄλλ' ἡ φιλολογικὴ τοῦ Τουργένιεφ ἀξία καὶ πρωτότυπος μεγαλοφύα δὲν ἐγγενεῖται ἐν τοῖς δοκιμίοις τούτοις ῥητορικῶν συστημάτων, ὅσον καὶ ἂν λαμπρῶς καὶ εὐφυῶς ἐκτίθενται ταῦτα ἐν σειρᾷ μυθιστορημάτων· ὅλον τὸ ὕψος τῆς ἔμπνευσεως αὐτοῦ, ἡ ἀπαράμιλλος τέχνη του ὕφους καὶ ἡ γραφικὴ χάρις περὶ τὴν οἰκονομίαν μυχιαυτάτων τῆς καρδίας ἀγώνων εὐρίσκονται ἐν τοῖς μικροτέροις αὐτοῦ διηγήμασι καὶ ποιήμασιν. Ὁ πρῶτος ἔρωσ καὶ ἡ Ἐλένη εἶνε ἀδάμαντες τῆς παγκοσμίου πλέον φιλολογίας τῶν χρόνων ἡμῶν, ὁ δὲ Βασίλειος Ἀλεξ. τῶν Στεππῶν διὰ τῆς ἐπιβλητικῆς ἐντυπώσεώς του ἐφ' ἡμῶν μαρτυρεῖ τὴν πνευματικὴν τοῦ Συγγραφέως πρὸς τὸν Σαίξπηρον συγγένειαν. Ἐν τούτοις ἀξιοτέρα πάσης ἐνταῦθα μνεῖας εἶνε ἡ πρωτόστη τοῦ

Τουργένιεφ ἀρετὴ περὶ τὴν περιγραφὴν τοποθεσιῶν καὶ χωρῶν· τόσον ὀξεῖαν ἀκοήν καὶ ὄρασιν διὰ τὴν μυστηριώδη τῆς φύσεως ζωὴν καὶ κίνησιν, καὶ εὐστροφίαν καλῶς πρὸς παράστασιν αὐτῶν δὲν δύναται νὰ ἐπιδείξῃ ἡ σύγχρονος ἡμῶν φιλολογία δι' οὐδενὸς τῶν ἀντιπροσώπων αὐτῆς, οὐδὲ εἶνε παράδοξον ὅτι ὁ ποιητὴς δι' ἀπλῶν σκιαγραφημάτων καὶ πρωτολειῶν εἶχεν ἤδη νεώτατος κατακτῆσθαι πλείστα συμπαθείας καὶ προτιμῆσεις, γενόμενος μάλιστα καὶ ἀρχηγέτης νέας σχολῆς ἐν Γαλλίᾳ.

Ὁ Ἰβάν Τουργένιεφ ἐγεννήθη τῇ 9. Νοεμβρίου 1818 καὶ ἀπέθανε τῇ 3. Σεπτεμβρίου 1883 παρὰ τοὺς Παρισίους κατὰ βληθεὶς ὑπὲρ νόσου, ἣτις εἶχε καταστήσει τὰ τελευταῖα τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἔτη ἀληθινὸν μαρτύριον. Τὰ δοτὰ του κατετέθησαν ἐπὶ ρωσικοῦ ἐδάφους, ὡς ἡγχῆθη καὶ ἤλπισεν.

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΤΟΥ ΠΕΠΡΩΜΕΝΟΥ

ὑπὸ

I. ΤΟΥΡΓΕΝΙΕΦ.

(συνέχεια).

VI.

Ὁ Τεγλέφ ἔλαβε πρῶτος τὸν λόγον, καὶ τραυλίζων καὶ τρέμων ὠμίλησε περὶ προαισθητέων καὶ φαινομένων. Ἐν τινι ἀκριβῶς τοιαύτῃ νυκτί, διηγείτο, φίλος τις αὐτοῦ σπουδαστής, ἀναλαβὼν πρὸ ὀλίγου τὴν διδασκαλίαν δύο ὀρφανῶν καὶ μετ' αὐτῶν κατοικῶν ἐν οἰκίσκῳ τινὶ ἐντὸς κήπου, εἶχεν ἰδεῖ γυναικείαν μορφήν, ἣτις ἐκλινεν ὑπεράνω τῆς κλίνης των, καὶ τὴν ἄλλην ἡμέραν εἶχεν ἀναγνωρίσει τὴν μορφήν ταύτην εἰς φωτογραφίαν, ἣν οὐδέποτε πρότερον εἶχεν

ἰδεῖ — εἰς φωτογραφίαν παριστάνουσαν τὴν μητέρα τῶν δύο τούτων ὀρφανῶν. Ἐπειτὰ μοι διηγήθη ὁ Τεγλέφ, ὅτι οἱ γονεῖς του, ὀλίγας ἡμέρας πρὸ τοῦ θανάτου των, ἐνόμιζον ὅτι διαρκῶς ἤκουον τὸν θόρυβον ὕδατος, ὅτι ὁ θεῖός του ἐν τῇ μάχῃ τοῦ Βοροδίνου ἐσώθη ἐκ τοῦ θανάτου καθ' ὅλως ἀσήμενον σύμπτωσιν· εἶχε μόνον κύψει πρὸς τὴν γῆν διὰ ν' ἀνεγείρῃ ἀπλοῦν φαῖον χάλικα, — καὶ τὴν αὐτὴν στιγμὴν μύδρος ἐπέρασεν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς του καὶ ἀπέκοψε τὸ μακρὸν πτερωτὸν ἐπὶκρανόν του. Ὁ Τεγλέφ μοι ὑπεσχέθη μάλιστα νὰ μοι δείξῃ τὸν χάλικα τοῦτον, ὅστις